

Ügyszám: NAIH/2018/5578/2/J
Ügyintéző: dr. Tóth Fruzsina
Telefonszám: 061/39-11-447

Hiv.szám: BM/11202-58/2018.

dr. Bodnár Bence
szabályozási és koordinációs helyettes államtitkár

Belügyminisztérium

szkhat@bm.gov.hu
andras.juhasz@bm.gov.hu

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A belügyi tárgyú és kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvény közigazgatási egyeztetés keretében történő véleményezésre megküldött tervezetéhez a következő észrevételeket teszem.

I. A tervezet 3. alpontjában szereplő, a rendőrségről szóló törvény rendelkezéseit érintő egyes módosítások célja a vezetői összefoglaló és az indokolás alapján, hogy a 2012-ben már elfogadott, de későbbre halasztott hatálybalépésű módosítást végrehajtsa a korrupcióellenes küzdelem jegyében és ezzel az NVSZ hatáskörét a korábban már elfogadott döntésnek megfelelően a megbízhatósági vizsgálatok vonatkozásában valamennyi kormánytisztviselőre, kormányzati ügykezelőre, állami tisztviselőre, állami ügykezelőre kiterjeszti a hatályos törvényben szereplő, bizonyos ügykörökre és feladatkörökre korlátozott lehetőség helyett.

Az alaptörvény közelmúltban elfogadott hetedik módosítása a magán-, családi élet és az otthon védelmét erősítette meg, ezáltal is kiemelve, hogy a magánélet jogát csak más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, a magánülethez való jog lényeges tartalmának és az emberi méltóságnak a tiszteletben tartásával lehet korlátozni. A személyes adatok kezelése során pedig többek között alkalmazandó a célhoz kötött adatkezelés elve és a szükségesség-arányosság elve is. Az előterjesztésben írtak szerint a tervezett adatkezelés a magánélet védelmének és a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülésének további korlátozását fogja eredményezni, mely alkotmányos alapelvek érvényesülése érdekében a tervezett 38 ezer személyt érintő módosítás esetén megfelelő garanciákra van szükség.

Figyelemmel az uniós és hazai korrupcióellenes küzdelem további célkitűzéseire, oly módon lehetne ezen célokat szolgálni a magánélet védelmét messzemenően figyelembevéve, valamint a szükségesség és arányosság elveit szem előtt tartva, ha a védett állomány körének kijelölésénél átlátható módon kerülnének meghatározásra a várható korrupciós kockázatok és veszélyek. Az előre meghatározott kockázatokkal pedig arányosan kerülnének kijelölésre az ellenőrzés, megbízhatósági vizsgálatok alá vont munkakörök, beosztások. Jelen módosítás nagyrészen a hivatali ügyintézők felügyeletét, ellenőrzését jelentené, azonban a korrupció elleni eredményes küzdelem a széleskörű személyi állomány ellenőrzésével nem érhető el a döntési jogkörrel

rendelkező munkakörök kijelölése nélkül. Az adatminimalizálás elvét is figyelembe véve, szükséges lenne a megbízhatósági vizsgálat elrendeléséhez indokolt szempontok jogszabályban történő meghatározása, melyek kialakításánál segítséget nyújthat az Állami Számvevőszék gyakorlata, hiszen az ellenőrzéseibe már beépítette az integritási szemlélet érvényesítésének, ellenőrzési bizonyítékokon alapuló értékelését. Ezek alapján átláthatóvá és követhetővé válna, mely tevékenységek és munkakörök jelentenek jelentős korrupciós kockázatot.

II. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 33/B. §, 33/C. § és 33/E. §-nak az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékeinek védelmét ellátó biztoshelyettese által javasolt módosításaival egyetérték, melyek szükségesek lehetnek a nemzet közös örökségének védelméhez, fenntartásához és a jövő nemzedékek számára való megőrzéséhez. Véleményem szerint is támogatandó a Vgtv. rendelkezéseinek olyan irányú módosítása, mely pontosan meghatározza azokat a személyes adatokat, melyek tárolása nem szükséges 6 éven túl, illetve azokat a vízhasználathoz és vízilétesítményhez kapcsolódó adatokat, melyek tárolása hosszabb távon is elengedhetetlen.

III. Az elektronikus hírközlésről szóló törvény és a közérkezési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló törvény összefüggő módosítása esetén sem az előterjesztéshez írt vezetői összefoglalóból, sem az indokolásból nem derül ki mi indokolja, hogy a közérkezési eljárások során az elektronikus hírközlési szolgáltatótól beszerezhető adatok körét a hívásforgalmi adatokkal szükséges lenne kibővíteni. Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a személyes adatok védelmére tekintettel kizárólag abban az esetben támogatható a módosítás, amennyiben megfelelően indokolt a rendőrség számára a közérkezési eljárások során ezen adatok felhasználása, tekintettel arra, hogy korábban kifejezetten nevesítésre került, hogy ezen eljárások során a forgalmi adatokon kívüli helymeghatározási adatok szerezhetőek be.

IV. A kereskedelemről szóló törvény módosításának célja, hogy a szálláshely-szolgáltatást végző naprakész nyilvántartást vezessen a nála vendégéjszakát töltő személyekről és ezen adatok online hozzáférhetőek legyenek a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok elektronikus lekérdezése esetén. Azonban az új szabályok nem térnek ki arra, hogy a rendőrség és nemzetbiztonsági szolgálatok a feladataik teljesítése érdekében az adatszolgáltatás kérése mire terjedhet ki, azaz milyen adatkörre, vagy milyen időintervallumra vonatkozhat. A célhoz kötött adatkezelés elvére figyelemmel indokolt lenne meghatározni, hogy mire terjedhet ki az érintett szervek adatkérése.

V. Az előterjesztés 92. §-a szerinti módosítás, mely az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló törvényt érinti, abban az esetben akkor fogadható el és értelmezhető a minősített adatok védelméről szóló törvénnyel és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvénnyel összhangban, amennyiben a foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnését követő 5 évre vonatkozó titoktartási kötelezettség nem vonatkozik a minősített adatokra, mely esetében az érvényességi idő határozza meg a titoktartási kötelezettség időtartamát, valamint személyes adatokra, hiszen ezek védelme időkorlát nélkül megillet mindenkit.

VI. A személyes adatok központi tárolása, illetve a tárhelyszolgáltatónál megvalósuló adatkezelés kapcsán figyelemmel kell lenni az általános adatvédelmi rendeletre¹ (a továbbiakban: GDPR) és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) rendelkezéseire. Ezek alapján a következőkre szeretném felhívni a figyelmet. Ha az adatkezelés valamely - különösen új technológiákat alkalmazó - típusa -,

¹ teljes címe: a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet

figyelemmel annak jellegére, hatókörére, körülményére és céljaira, valószínűsíthetően magas kockázattal jár a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve, akkor az adatkezelő az adatkezelést megelőzően hatásvizsgálatot végez arra vonatkozóan, hogy a tervezett adatkezelési műveletek a személyes adatok védelmét hogyan érintik.² Az adatvédelmi hatásvizsgálatot különösen az alábbi esetekben kell végezni³:

a) természetes személyekre vonatkozó egyes személyes jellemzők olyan módszeres és kiterjedt értékelése, amely automatizált adatkezelésen - ideértve a profilalkotást is - alapul, és amelyre a természetes személy tekintetében joghatással bíró vagy a természetes személyt hasonlóképpen jelentős mértékben érintő döntések épülnek;

b) a 9. cikk (1) bekezdésében említett személyes adatok különleges kategóriái, vagy a 10. cikkben említett, büntetőjogi felelősség megállapítására vonatkozó határozatokra és bűncselekményekre vonatkozó személyes adatok nagy számban történő kezelése; vagy

c) nyilvános helyek nagymértékű, módszeres megfigyelése.

Kötelező adatkezelések esetén, - amilyen a személyes adatok központi tárolása, illetve a tárhelyszolgáltató tevékenysége, - a hatásvizsgálatot az adatkezelést előíró jogszabály előkészítője folytatja le. A Hatóság a fenti uniós előírások alkalmazásának és betartásának ellenőrzése során kiemelt figyelmet fog fordítani a hatásvizsgálati dokumentumok vizsgálatára.

VII. A tervezetben több helyen is együttesen jelenik meg különböző adatkezelők tekintetében a „kép-, hang- valamint kép- és hangfelvételek” szerinti adatok kezelése, melyek vonatkozásában hangsúlyozni szükséges, hogy a hangfelvételek rögzítése, tárolása és továbbítása a jövőben is csak szigorú jogszabályi keretek és felhatalmazások alapján történhet meg. Elkerülendő az a gyakorlat, ami alapján a képfelvételek készítésére és kezelésére felhatalmazott szervek ezen rendelkezéseket automatikus felhatalmazásként értelmezzék a hangfelvételek készítésére, tárolására valamint továbbítására vonatkozóan.

Budapest, 2018. szeptember „11.”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

² GDPR 35. cikk (1) bekezdése

³ GDPR 35. cikk (3) bekezdése